

Տարեկան 10 րուբլի, վեց ամիսը՝ 6 րուբլի, երեք ամիսը՝ 3 ր. 50 փ.
Հատուկ 5 կոպեկի:
Բաժանորդ գրելու ևն Թիֆլիսում միակայն խմբագրատանը:

Խմբագրության հասցեն՝ Тифлисъ, Редакция «Нор-Даръ»
կամ Tiflis, Rédaction «Nor-Dar».

Խմբագրատանը բայց է ամեն օր (բացի տոն օրերից) ժամը 9-ից մինչև
2-ը: Ցայտարարությունները ընդունվում են ամեն լեզուններով:
Ցայտարարությունների բաժին 2 փ., ընկալանքի համար՝ կրկնապատիկ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Քրոնիկոն. — Նուրբեր:
Թղթ ա կ ց ու թ ի ռ ն ն ե ր. — Արասա-
նուչ:
Ք ա ղ ա ժ ա կ ա ն. — Նուրբեր:
Խ ա ռ ն լ ու ռ ե ր:
Ս ի ռ ր Վ ա ր ր. — հեռագրիչներ:
Բանասիրական. — Նուրբ (վեպ):
Յ ա յ տ ա ր ա ռ թ ի ռ ն ն ե ր:

Ք Ր Ո Ն Ի Կ Ո Ն

ԱՂԴԱՄԻՑ. — Հոկտ. 14-ին այստեղ
եկա Ֆինլանդիայի մի խումբ լուսավորչական
մեջ զրկողներ իրմովը սպիրտի գոր-
ծարանները տեսնելու. ըստ երևոթի
նա գոհ մնաց կարգապահության կող-
մից. մի առանձին խոստում է արած
ա կ ց ի ղ ի թ ի թ ա ճ ն ե ր ու համար. — Վո-
ղովիսներ, սպանություններ մեր
գաղափարում սովորական բաներ են և
ուղ գող է, մարդասպան է՝ նա քաջ
է. ահա այստեղի բնակիչները լու-
ղիկան:

ՂԱՐՈՒՅ մեղ գրում են. — Տեղիս
հայ հասարակության մեջ խոսվում է
մի երկնային շինար. մասին քաղաքի
հարևանային կողմը. գերեզմանների
մաս. Թեև ունինք երկու եկեղեցի,
մեկը «Բերդի-մեջ» անուանում թա-
ղում «Ս. Նշան» անունով՝ Բացարա-
նիներին հարստության օրով շինում
այնպես որ կարելի է առել քայքայ-
ուած մատուռ համարել քան եկեղե-
ցի. Դա մի փոքր չէ՞ք է, որ հաշիւ
տեղադրվում են 100 մարդ, այնպես
որ ա. պատարագի ժամանակ եկեղե-
ցատէր բազմութեան 3/4-ը մեռնէ եկե-
ղեցուց դուրս:

Իսկ միւս եկեղեցին դանդաղ է միջ-
նաբերել ժայռի տակի օրից մի օր ա-
հագին քարերը, որոնք կան ընկած
են ահեղ բարձրությունից, պիտի վայր

թափվին և տակով անեն թէ եկեղե-
ցին և թէ երկուսն ուսումնասիրները,
որոնք շինուած են նոյն եկեղեցու
գաղթում:

Որթան կարմիրը մի ժամանակ ա-
ռանձին հոգածութեան առարկայ էր
դարձել. գտնվում էին մարդիկ, որոնք
առանձնապէս պարագլու էին այդ մի-
ջնաբեր ընկածներով. նոյն իսկ էջ-
միածինը իւր պէտքերի համար բազմա-
նում էր նրանց: Բայց անցաւ բաւական
ժամանակ, անյայտացան որթան կար-
միր աճեցողները, կորաւ և որթան
կարմիր արդիւնաբերութիւնը: Երկար
ժամանակ ոչ ոք չէր յիշել նրան, մին-
չև որ սրանից 2-3 տարի առաջ Մոս-
կովայի համալսարանի բուսաբանական
մուշկունը յիշելով նրա մասին, բերել
տուեց հետազոտելու համար Բայց
որթան կարմիրը մի այնպիսի արդիւ-
նաբերութիւն է, որի վերայ արժէ ու-
շադրութիւն դարձնել:

Երբ կողմանք ընկաւ ուսաց իշ-
խանութեան տակ երկրի հարստու-
թիւնները հետազոտելու համար կա-
ռավարութիւնը քանիցս անգամ առան-
ձին մասնախմբեր էր ուղարկում կող-
կասի զանազան կողմերը. անշուշտ
այդ մասնախմբերի ուշադրութիւնից
չպիտի վրկվէր որթան կարմիրը: Գիտ-
նական Պարտուղ զեռ. ևս իւր արած
հետազոտութիւնների միջոցին poa-
pungens կամ Acluropus lacius բոյսի
արմատներում նկատեց մի առանձին
միջատ, որին նա երանանքն որթան
կարմիր անուանեց: Այն միջատի էգե-
րը ձու են անում այդ բոյսի արմատի
կեղևի տակ, որից և բոյսի արմատի
վերայ հանդուցներ են կազմվում: Զու-
երից դուրս են գալի անթիւ էգ և թիւ-
ւաւոր արու միջատներ: Առաջինների
թիւը անհամեմատ շատ է: Այդ մի-
ջատները իրենց մէջ պարունակում են
բաւական մեծ չափով կարմիր ներկ:
Երանանքն որթան կարմիրը անհա-

մեմատ բարձր է իւր յատկութիւննե-
րով քան ամերիկականը:

1836 թուին որթան կարմիր փոշու-
տը ծախում էին 25—30 կ. և զրան
զվտարապէս գործածողը էջմիածին
էր, ուր որթան կարմիրը պատրաս-
տուած ներկով գրվում էին կաթուղի-
կոսական կոնդակների սկզբնաւորու-
թիւնները և խփվում էր կաթուղիկո-
սական կնիքը:

Վերջի ժամանակներս արած փո-
շերից երևեցաւ, որ որթան կարմիրը
ստացուած ներկը պիտանալու է ինչ-
պէս: Թղթի, նոյնպէս և չորեղէններ
ներկելու համար: Եւ այդ պատճառով
էլ որթան կարմիր արդիւնաբերու-
թիւնը կարող էր մեծամեծ օգուտներ
առլ երկրի տնտեսական դրութեան,
եթէ նրա վերայ ուշադրութիւն դարձ-
նող լինէր:

Մեր կողմից մեր ընթերցողների
ուշադրութիւնը դարձնում ենք որթան
կարմիր վերայ, առում է «KABE» (Թեր-
թը) որից քաղուած օրէն յառաջ ըն-
ձեր վերին յօդուածը, — ըսնի որ սր
էրի բերք է, ցանկալի էր, որ
դրանից օգուտ քաղէին, մասնաւոր
որ որթան կարմիրը ներկ պատրաս-
տելը շատ հեշտ է և աժան: Իսկ ինքը,
միջատը ապրում է այնպիսի տեղե-
րում, որ ոչինչ չէ բուսումնով՝ բացի
որթանի բոյսից:

ՓՈՔՐ-ԱՐԱԳԱՆԱԻՑ (Ախալքալաքի
մօտերը). — Անցեալները երկու հարե-
ւանների շնորհ կազմում էին միմեանց
հետ չնայելու կռուի պատճառով կը-
ռուի բռնուեցան և նրանց աչքերը, և
այս կռուի մէջ հակառակ կողմերից
մէկը մահալի հարուածով հակառակ-
կողմի դուրսը ջարդելով սպանեց
նրան: Ապառուղը զիւղի առաջնա-
կարգ մարդկանցից է, և երկար ժա-
մանակ վարել է թէ չինական դատա-
ւորութեան և թէ տանուտէրի օգնա-
կանի պաշտօններ:

Յանկալի էր, որ այդպիսի կատաղի

կռուների առաջն առնելու համար,
կարգադրութիւն լինէր: Որովհետեւ
զիւղերում այսպիսի վտանգաւոր կը-
ռուներ շատ շատ են լինում, և թէ-
պէտ մարդասպանութիւն քիչ է պա-
տահում, բայց միմեանց զուլի, ոտը
ու ձեռք կտրել ամեն ժամանակ կան
ու կան. բայց ըստ մեծի մասին՝
այսպիսի կռուներից առաջացած վը-
նասներն ըստ տեղական սովորութեան
մի կերպով ծածկվում են և կռուող-
ները խաղաղվում: մէջ մտնող մարդիկ-
ները միջնորդութիւնով և գործը չէ
հասնում զանգաթի, այնուամենայնիւ
վնասուած մարդիկը երկար ժամանակ
քաշում են ստացած վերքերի կամ
ջարդուած անդամների ցաւերն... Շատ
մարդիկ կան զիւղերում, որոնք որպէս
հետեւանք այսպիսի կռուների, կրում
են իրենց անձերի վերայ զանազան
խեղութիւններ, զօրութեան ուժանց
աչքերի լոյսն է նուազել, ումանց գը-
լուխները պոյտ են գալիս, ումանց
թիւերն են ձմւում...:

Պետական խորհրդին նորերս առա-
ջարկուեցին եղիլ նոր հեռագրութե-
լի աւելացնելու համար. ի միջի այ-
լոց յիշում են և հետեւեալ գծերը
կողմասում. 1) Արմաւիրից — Լաքնի-
սկի կայարանը. 2) Առաւարդից —
Պետրոսիկի կայարանը. 3) Ղալաթից —
Բրիւնիկի հաւանագիւղը. 4) Եկա-
տերինօղաթից — Բրիւնիկից կայա-
րանը, Բացի դրանցից, դաւ տարուա-
նից պատասխան և հեռագրական հաս-
տատութիւնը մտադր է Աղնախից
Թիֆլիս լրացուցիչ հեռագրութիւն աւե-
լացնելու: Այդ առաջարկութիւնները,
ինչպէս հաղորդում է «Խոս. Եռ.»-ը,
ներքին գործերի մինիստրութիւնը
անհրաժեշտ և անյետաձգելի է համա-
րել:

ԱՍԱՅԻՍՏԻՑ մեղ գրում են. — Հոկ-
տեմբերի 20-ին այստեղ առաջին ան-
գամ ձիւն եկաւ և ծածկեց բոլոր

շրջակայքը, առ հասարակ ձմեռը շատ
չուտ սկսուեց, որ արգելք է լինում
զիւղականների աշխատանքներին:

Մեղ գրում են. — Անցեալ չաբաթ
պատահմամբ անց կացայ երկաթ ծա-
խողների կամուրջով և զարմացմամբ
տեսայ, որ ձիւնը երկաթուղու հա-
մար բեկունք էին դարձնում: Հե-
տաքերութիւնից շարժուած հաղորդի
հենց կամուրջի վերայ բանող ձիւն-
քայ կառքի կառապանին, որ ա-
հագին մուծը ձեռքին մեծ աղ-
մուկով մնի էր խփում: Որքան ե-
ղաւ իմ զարմանքս, երբ խմայայ, որ
այդ զիւղ պիտի գնայ մինչև Օրթա-
ճալայ:

Ինչպէս երևում է, քաղաքային վար-
չութիւնը շատ է ցանկանում ձիւն-
քայ երկաթուղու վարչութեանը հա-
րկատանք:

Քաղաքայիններն բոլորին ար-
դէն յայտնի է, որ այդ կամուրջից
սկսած մինչև Ելեթան փողոցը շատ
նեղուած է, մասնաւոր դատար-
խանէն Պատահէ, որ ամբողջ մի
քառորդ և մինչև անգամ կէս ժամով
նեղուած լինելու պատճառով՝ Կառ-
քեր, սայլեր և մարդիկ խոռոչում մը-
նում են ու հազիւ հազ կարողանում
են երկար չարձարուելուց յետոյ մի
անցք գտնել:

Միթէ այս բանը քաղաքային վար-
չութեանը յայտնի չէ: Նախ հարկա-
ւոր էր յիշել փողոցը և եթէ յարմար
լինէր, այն ժամանակ միայն թոյլ
տար գիծը անցկացնելու այդտեղից:
Մեր կարծիքով շատ անյարմար է այդ
Ձիւնքայ ոչ թէ օգուտ ալ շատ
անհամար լինենք պիտի պատճառէ
ժողովրդին և սաշխարհներին:

Ռուսական կառավարութիւնը դաւ
տարուայ համար նշանակել է հետե-
ւեալ դուստրները լուսաւորութեան
գործին. 1) Համալսարանների համար
— 3,086,240 ր., 2) Գեմիդի իրաւա-

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՆՈՒՆԷ

(Հայոց կեանքից)

Ա.

Ամառուայ կիրառնային այն գեղե-
ցիկ երկնային մէջն էր, երբ ամեն
մարդ, օրուայ անտանելի տոթից ըս-
տիպուած՝ տանը փակուած մնալուց
յետոյ, դուրս է գալիս մի փոքր աղատ
օդ չնչելու:

Արեն արդէն մայր էր մտել:
Թիֆլիսի գեղեցկաշէն աներից մէկի
պատշգամբում, որ նայում էր դէպի
մի մեծ փողոց, զբօսնում էր մի օ-
րիորդ, Երան տան և եօթը տարե-
կանից առին չէր կարելի համարել,
եթէ նրա հասակին այդ տարիքին ան-
համեմատ բարձր չլինէր: Նա ունէր
կատարեալ գեղեցկութեան բոլոր նը-
շանները, բայց նրա փոքր ինչ նիւար
և դունատ դէմքից, որի վերայ մի տե-
սակ մեղմադճատ արտայայտութիւն
կար, խոյն կարելի էր դուշակել, որ
մի ինչ-որ հոգեկան ցաւ մաշում էր
նրա ընթաց: Կանացի սիրաւ իսկ նրա
քայլուածքը, դէմքի զրաւիչ գծադրու-

թիւնը և համեստ բայց խիստ խելօք,
թափանցող հայեացքը նայողի վերայ
մի անբացատրելի ազդեցութիւն էին
անում:

Ձեռքերը կցած և գլուխը կոր՝ նա
ծանր քայլերով ման էր գալիս պա-
տըշգամբում: Երևում էր, որ նա ըն-
կըղմած էր խոր մտածութեան մէջ
և, կարծես նա ամենին չէր լսում
ներքեւ—փողոցում անցուղաւք անող
խումբ—խումբ մարդկանց ձայներն ու
կատարելի զրդուցը:

Նա կանգնեց պատշգամբի երկաթե
բարակ սիւներից մէկի մօտ, իւր գե-
ղեցիկ գլուխը յենեց նրան և մեծ ու
սեռակ աչքերը ձգեց հեռուն դէպի
մայր մտած արեւից շառագունած հո-
րիցնը: Դեռ երկար ժամանակ և ըս-
տիփին անշարժ, որպէս արձան, նա
անթարթ դիտում էր հեռուն, կար-
ծես, կամենալով թափանցել, տեսնել
թէ ինչ է կատարվում այնտեղ՝ հօրի-
ղունի միւս կողմը, երբ յանկարծ ար-
տասուքի երկու խոշոր կաթիլներ
դուրս ցայտեցին նրա աչքերից և նրա
դունատուած այտերի վերայով ցած դո-
րուեցին, մինեոյն ժամանակ նրա կրծ-
քից դուրս թռաւ մի շատ նուազ սրտա-
մաշ հառաչանք. նա ձիւնի նման սպի-
տակ թափկնակը մօտեցրեց աչքերին

և կամաց նստեց այնտեղ դուռն ա-
թուի վերայ: Արտասուքը խեղդում
էր նրան, բայց նա զսպում էր իրեն:

«Պիտուք է, դժուար...» — վերջապէս
չնշաց նա և արտասուքը առուի նը-
ման դուրս ցայտեց նրա աչքերից: Նա
թափկնակը ամուր սեղմեց աչքերին
և երկար ժամանակ դեռ լսվում էր
նրա զսպում, խուլ հեկեկանքը: Նա
մտաւեց էր անգամ, որ փողոցում իւր
վերայ ուշադրութիւն դարձնողներ
կարող էին լինել: Վերջապէս նա սըր-
բեց արտասուքը, մի փոքր հանգըս-
տացաւ և իւր գեղեցիկ գլուխը ձեռ-
քերին յենելով, դարձեալ ընկղմուե-
ցաւ խոր մտածութեան մէջ:

Այդ միջոցին յանկարծ քաղաքու
պատշգամբի դուռը և չէմքի վերայ մի
հաստափոր մարդ երևաց: Դա մտ յի-
սուն տարեկան միջին հասակով, կարճ
բերանով ու մաղրով մի մարդ էր: Մի
ինչ-որ խոտութիւն և անցիկութիւն
նշմարվում էր նրա սուր հայեացքի
մէջ: Նրա լիւր, կարմիր թշերը ցոյց
էին տալիս, որ ջրի տեղ նրան ծա-
ւայում էր կաթիլ թու «ղու զինի»:
Իսկ նրա դուրս ընկած, հաստ փոքր,
կարծես, առում էր. «Գիտէ՞ր, պարոն-
ներ, թէ որքան անմեղներն ու աղ-
քատ զիւղացիներն քրտնար ևս ար-

տասուքի գնով եմ ես այսպէս հաս-
տացել...» Շուրջ ստիպել էր նրան ար-
ձակելու իւր սեւ-առնա արխալուղի
կոճակները, որի տակից երևում էր
նրա սպիտակ, օւլայած չապիկը: Նրա
ուռած աչքերից երևում էր, որ խա-
ղաղ և կուշտ քնից նոր էր արթնա-
ցել:

Սա օրիորդի հայրը՝ աղա Նազոր
Բուղդանիսն էր:

— Դու էստի իս, Նինո, — ասաց նա
զանգաղութեամբ յօրանջելով:

Օրիորդը, որ նրա յայտնուելը չէր
լսել յանկարծ աղ ձայնի վերայ ըս-
տիպուեց և իսկոյն և եթ վերկացաւ
եղից:

— Այո, հայրիկ, — ասաց նա շատ
նուաղ ձայնով և երեսը դարձրեց դէ-
պի փողոց, որպէս զի հայրը չը տես-
նէ, թէ նա լաց էր եղել:

— Ինչի՞ դէպի հիւ չգնացիր բաղը
մանդալու, — հարցրեց աղա Նազոր
Բուղդանիսը ծանր և բառերը պարզ
ու որոշ արտասանելով, ինչպէս այդ
յատուկ է առհասարակ թիֆլիսցի
վաճառականական դասակարգին: —
Հիմի էնդի մուգիկ կուլի ածում... մէ-
քից բոթմ կուտայիք ու յիւ կուղա-
յիք:

— Չկամեցայ, հայրիկ...

— Հա... դուն գիդիս, վուրթի, — եր-
կարացրեց հաստափորը: — Ամա էտ մէ-
կը լաւ չիս անում, վուր դէպի հա-
կառակում իս... աւելացրեց նա պա-
տըշգամբից ներքեւ փողոցը նայելուց
յետոյ: — Էնքան խնդրիք, աղալից, դու
քունն արիւր ու չգնացիր:

— Հայրիկ, դուք գիտէ՞ք, որ ես հի-
ւանդ եմ... գլուխս ցաւում է... և բա-
ցի այդ, ես զրօնել առհասարակ շատ
չեմ սիրում, — արդարացնում էր իրեն
օրիորդը:

— Հա, էտ նրամէն է, վուր դու ջէր
մտեղ չիս զցի էն... — Աղա Նազոր
Բուղդանիսը չմիջարկեց իւր ա-
ռելիքն և յանկարծ խօսքը փոխեց. —
վուր դու իս կարծում ու օթմիսէմդ
վուր զ օրն իսկի չիս դուս դալի...
Շատ կարթալը, վուրթի լաւ չէ... աճ-
կերում էլ վնաս է:

Օրիորդը ոչինչ չպատասխանեց, նա
հեռացաւ պատշգամբի միւս ծայրը,
իսկ աղա Նազոր Բուղդանիսը, մէջքը
դէպի աղջիկը դարձնելով, ծանրու-
թեամբ նստեց մթուռի վերայ. նրա
ծանրութիւնից հոճուաց աթուր:

— Ես ինչ չիտիպիտօ սկամիք դի-
ղին էս վուրսը, — միթիթեաց նա և
բոլորովին անհող կերպով սկսեց չըվ-
չըվացնել մի ինչ-որ կզանակ, որին

10

Կին ԲՕԼՂԽՐԱԿԱՆ Ժողովրդի
Կոմ:

1875

ՏԵՐԵՆՈՎՈ. Իշխանի ընտրու-
թիւնը թողուած է վաղուան: Այ-
նուհետեւ սպասուած են մինիստրնե-
րի փոփոխութեան, որի մէջ մտա-
գիր են մտնելու և Ռուսիայի կու-
սակիցներին, որպէս զի ալիստիստ
կարողանան զանիական պրինց
Վալդեմարին իշխան ընտրուելու
Հաստատութիւնը ստանալ:
ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ ԲՈՐՍՍԱՆ

Երեք ամսական գրամարդէր

Լճիզօն 22³⁰/₃₂, 23¹/₁₆, 22¹⁷/₁₆,
Համբարգ 194³/₄, 195¹/₄, 195.
Պարիզ 242, 243³/₄, 242.

Պօլուսիսիւրիալ 8 ր. 63 կ. սակ.
Մաքս. կուպոն. 167¹/₄ ր. — սակ.
Արծաթ . . . 1 ր. 34 կ. գն.
Բօրսային գն. 4³/₄ և 6 %
Պետակ. բանկի 5% տոմսեր.

1-ին շրջանի 100 ր. 37 կ. սակ.
2-րդ » . . . 100 ր. — սակ.
3-րդ » . . . 99¹/₂ ր. 4 կ. գն.
4-րդ » . . . 99¹/₂ ր. 4 կ. սակ.
5-րդ » . . . 99 ր. 87 — սակ.

100 և 1000 արեւելեան փոխառու-
թեան 5% տոմսեր

1-ին շրջանի 99 ր. — կ. սակ.
2-րդ » . . . 99 ր. — սակ.
3-րդ » . . . 99 ր. 87 — սակ.

Առաջին ներքին փո-
խառութեան 5% տոմսը գումարի
տոմսեր . . . 239 ր. — սակ.

» 2-րդ » . . . 221 ր. — սակ.
5¹/₂% բենտեր 104¹/₂ ր. — գն.

Ռսկէ բնտ. 187 ր. կ. սակ.
Քաղ. բանկի տոմս 99 ր. 37 կ. սակ.

Հողային աղետական բանկի
գրաւաթղթերը . 98³/₄ ր. կ. գն.
Թիֆ. քաղ. վարկի ընկ.

օբլիգ. 86 ր. ծախ.
Պետերբուրգի բօրսայի տրամա-
դրութիւնը թուանում է:

Խմբագիր-հրատարակիչ
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՃԱՏ ՉԱՓԱՌՈՐ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԵԱՄԲ

ՊԱՏՐԱՏՈՒՄ ԵՄ ՓՈՐՉԱՌՈՒ

ՀԱՇՈՒԱՊԱՀՆԵՐ,

Որոնք կարող են ԿՐԿՆԱՏՈՒՄԱՐ ՀԱՇՈՒԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ Ե-
ՂԱՆԱԿՈՎ Հիմնադրամէս վարել առևտրական ամեն ճիւղերին
վերաբերեալ Հաշիւներ, թէ ՀԱՅՈՑ և թէ ՌՈՒՍՍՅ լեզուներով:
Ընդունում են նոյնպէս

Ապացուցողներին, Հաշուեցուցերի և Հաշուեգրքերի երեսով ՀԱ-
ՇՈՒՆԵՐ ԿԱԶՄԵՆՈՒ պատուէրներ:

Իմ Հասցէն՝ «Նոր-Կար»

Խմբագրութեան մէջ:

(p) 20—18

Ստիպուած կրկին հրապարակաւ յայտնում եմ, որ «ԵՓԻՄԵՐՏԵ-
ԵՐԱԶԱՆՈՒՄ» կատանան միջոցն նրանք, որոնք իրենց պատուէրի հետ
կուղարկեն մեզ և զրքի գինը կանխիկ՝ 2 ր. 50 կ., հետևաբար ա-
ւելորդ ներդրութիւն չկրեն անփող կամ նիսիա նամակներ ուղարկելու
մեզ:

Իրիցոր հաղորդ. Մանրէրանի
5—2

ԱՆԴՐԿՈՎԿԱՍ. ԵՐԿՐԻ ԿՕՄՄԻՍԻՈՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴԵՊՈ ՊԱՏՐԱՏԻ
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐԻ

ԱՅՐ ՄԱՐԴԻԿՆԵՐԻ ԵՒ
ԵՐԵՄԻԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ԵՂԲ. ԴՈՎԼԱԹԵԱՆՑՆԵՐԻ

Սրանով յայտնում է ի գիտութիւն պ. պ. գնողների, թէ
աշխան և ձմրան Համար ստացուած է ռուսական և օտարեր-
բայ ամենալաւ գործարաններից մեծ քանակութեամբ և վեր-
ջին ձևով կարած ու լաւ լատիւթիւն ունեցող այլ մարդկանե-
րի և երեխաների շրքեր: Մեծ քանակութեամբ գնողներին մեր
ֆիրման ծախում է բաւականին արժան գնով և երաշխաւորում
է նիւթի և աշխատութեան համար:

Մագազինում կան ամեն չափերի շրքեր, կայ և արհեստա-
նոց շրքերը նորոգելու համար:

Իբրև ապացույց արտասահմանեան ապրանքի թարմութեան,
խնդրում ենք ուշադրութիւն դարձնել ներկայ տարուայ մաք-
սատան պլոմբի վերայ: Ուսուցչինների և ուսուցչուհիների հա-
մար գինքումն է լինում:

Մագազինը գտնվում է. Թիֆլիսում, Գօլովինսկի պրօսպեկ-
տի վերայ, տուն Միրզոյեանի, նախկին Բելովի, խկ Բադաւում
— Գալանթարեանի պատասխում № № 11 և 12.

25—11

ԿԵՌՈՒՄԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՈՑՈՒՄ

գտնվում են պ. ՆՇԱՆ

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆԻ Հետեւեալ Հրատարակութիւնները, որքանոցեւ
գնեցով.

1. Սերանոյշ, գրեց Ս. Տիւսաբ, գինն է . . . 1 ր. 50 կ.
Առաջ վաճառվում էր 2 » 25 »
2. Սիւ. Թափառական Հրեայ, 4 հատ. պատկեր. . 9 » — »
Առաջ վաճառվում էր 12 » — »
3. Ճաշակ արգի Հայ մատենագրութեան, Պիպեռ-
ճեանի բ. տիպ. — » 40 »
4. Հիւզօ՝ Թշուառներ, երեք հատ. նորագոյն
տիպ. 3 » — »
5. Դիւցազունք աշխատութեան, պատկերազարդ 1 » 50 »
6. Փաքիկ տղի մը յուշակէտը. — » 75 »
7. Մեր երկրաւոր բնակարանը և իւր յօրինչը — » 50 »
8. Համառօտ մարմնամարզութիւն. — » 75 »

Արտաքին քաղաքներից ապսպրողները ճանապարհածախքը պիտի վճարեն:
Նոյն տեղը:

Տաղաւարեան՝ Բնական պատմութիւն. Հատոր Ա. Կենդանային
Հիւսուածաբանութիւն, և Մարդկային Կազմաբանութիւն ի պէտս աղ-
ջային երկրորդական շարժարանաց: Ընտիր և ճոխ տպագրութիւն, բազմաթիւ
նրբադիր պատկերներով զարդարած: Գիրքը բաղկացած է 24 քառածալ
թերթերից, տիպը մաքուր է, թուղթը ընտիր: Գինն է 4 ր.: Արտաքին
քաղաքներից ապսպրողները ճանապարհածախքը պիտի վճարեն մօտա-
ւորապէս 40 կոպէկ:
(ազ.) 10—3

Մի աշակերտ՝ որ աւարտել է Էլմիմանի ձեմարանը և ունի
վկայական ուսուցչութեան, ցանկանում է չափաւոր ռոճկով պաշտօն
ունենալ Թիֆլիս կամ այլ քաղաքներում: Հասցէն և պայմանները իմա-
նալ «Նոր-Կար»-ի խմբագրատանը:
6—5

Հինգշաբթի, հոկտեմբերի 30-ին, Նիկիտինի ցերեկում ամպային պատ-
կերներ

ՓԻՋԻԿ Կ. Օ. ԿՐԱՌԻՋԵԻ

Այսօր մեծ ներկայացումն է, մանրամասնութիւնները ափշայում
և ծրագրում: Սկիզբն է երեկոյան 7¹/₂ ժամին:
2—2

ԼՈՅՍ ՏԵՍԵԼԻ

Պ. Միքայէլ Պետրոսեան ՍԱՓԱՐԵԱՆՑԻ Հրատարակած և Գ.
ՏԵՐ-ՂԱՌԿԱՍԵԱՆԻ և Գ. ՄՈՒՐԱԳԵԱՆԻ կազմած

ՀԱՆՐԱՀԱՇՈՒԻ (ԱՆԻԵՐԱ)

գասադիւրը, որ բաղկացած է 440 երեսներից և ամփոփում է իւր մէջ
և խնդիրների հաւաքածուն: Գրքի գինն է 1 ր. 60 կ., վաճառվում է
Թիֆլիսում, Միքայէլեան կամուրջի վերայ, պ. Տեր-Ղուկասեանի մա-
նուֆակտուրային խանութում, № № 35, 36: Օտարաքաղաքացիները կա-
րող են գինել այս հասցէով. Въ Типографіи, на Михайловскомъ
мосту, въ магазинѣ Теръ-Гукасяна—съ передачею Георгію
Теръ-Гукасяну.
10—1

Իսկապէս կարեւոր է

„ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԶԻՆԳԵՐԻ“ ՆԻԻ-ԵՕՐԿՈՒՄ

ԱՐԺԱՆԱՅԱԾ

աշխարհի մէջ կարեւորեանների բոլոր ցուցանագէտներում

ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐԻ

Կարևոր ընկերներ տան տիկիներին և ազնիւ օգնականներ բոլոր արհեստաւորների համար

ԳՏՆՎՈՒՄ ԵՆ ՄԻՄԻԱՅՆ

Թիֆլիսում. Զինգերի ընկերութեան կենդրոնական արհեստում, Գօլովինսկի պրօսպեկտի վերայ, Միրմանո-
վի տան և նրա բաժանմունքների մէջ:

Բաղում. Միքայէլեանի փողոցում, Միքայէլեանի տ. Բաթումում. Պոլիցիական փողոցում, Թէրզի օղլու տ.
Բուլթայիսում. Բուլթայի գէմ, Զերեկովի տ. Թեհրանում. Մարշ-Մէլիգանի գէմ, Բուլթայի վերայ:

և նրանց ճանապարհորդող գործադուներին մօր

Միքիւն ԵՒ ՀԻԻՄԻԱՅԻՆ ԵՐԻՊՈՍՏԻ ՀԱՄԱՐ ԶԻՆԳԵՐԻ ԵՒ ԸՆԿ. ԳԼԽԱՌՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼԻ ՄՕՏ

Գ. ՆԵՅԳԻԼԻՆԻՆԻ

ԶԻՆԳԵՐԻ ԳՐԱԲԱՐՁՐՈՒՄՆԵՐԻ ԻՍԿԱԿԱՆ ԱՐՏՈՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՀԵՏԵՆԻԱՆՆԵՐ

- 1) Մեքենաներն ունին ընդարձակ գործարան և համաշխարհային հոսանք: 2) Գները ամենաշափաւորներն են և միայն Զինգերի ընկերութեան մէջ: 3) Ամեն տարի ախճ-
վում է մօտ 700,000 հատ: 4) Մեքենայի լատիւթեանը չէ կարողացել նմանեցնել ոչ մի կարեւորեանայի գործարան: 5) Թէ մեքենաները և թէ նրանց օգնական գործիքները
միշտ լաւանում և կատարելագործվում են: 6) Կարելի է ընտրել ամենամեծ քանակութեամբ և ամեն տեսակ ընտանեկան, արհեստաւորների համար մեքենաներ նաեւ մասնագի-
տակող մեքենաներ գինուարական հաղուստներ կարելու համար: 7) Այս հոսանքով մեքենաները ամեն մարդ հեշտութեամբ կարող է ձեռք բերել: Գներները կարող են, եթէ
կամենում են գրամը հետգհետէ վճարել սակաւ քանակութեամբ, այն է շաբաթով, կամ ամսով և կամ ժամանակամիջոց ստանալ գրաւականով գրամը վճարելու համար: 8) Մեքե-
նայի վերայ կատարելատիւն և հիմնաւոր սովորելը ձրի է հմուտ վարպետահիներին համար:

Յ. Գ. Զինգերի և ընկ. բոլոր արհեստներում գտնվում են մեքենաներին պատկանելի գործիքները, ինչպէս են. ասեղներ, թել, մետաքս և այլ մեքենային պատկանելի
ի եղանակներ ամենաշափաւոր գնեցով:

60—39